

**Fostering Child-Friendly Legal Environments
through collaborative networks**

FOSTER

*Μια συγχρηματοδοτούμενη από την ΕΕ
πρωτοβουλία για την ενίσχυση των
δεξιοτήτων των δικηγόρων στην
εκπροσώπηση παιδιών-θυμάτων
εγκληματικών πράξεων*

Ψηφιακό ενημερωτικό δελτίο
Τεύχος #1 | Ιούνιος 2025

**Co-funded by
the European Union**

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	3
Σχετικά με το έργο FOSTER	3
Βασικές δράσεις και αποτελέσματα	5
Τα νέα έργου	6
Επόμενες εκδηλώσεις	7
Μείνετε συνδεδεμένοι/ες	7

Εισαγωγή

Σας καλωσορίζουμε στο πρώτο τεύχος του ψηφιακού ενημερωτικού δελτίου του έργου FOSTER. Καθώς προχωράμε με την αποστολή μας να ενδυναμώσουμε τους/ τις επαγγελματίες του νομικού κλάδου στην Ευρώπη, αυτό το ενημερωτικό δελτίο θα σας παρέχει πληροφορίες για την εξέλιξη, τις δραστηριότητές μας και για το πώς μπορείτε να συμμετάσχετε στο έργο.

Μαζί, εργαζόμαστε για να διασφαλίσουμε ότι κάθε παιδί θύμα εγκλήματος λαμβάνει την προστασία και την εκπροσώπηση που του αξίζει.

Σχετικά με το έργο FOSTER

Το έργο **FOSTER - Fostering Child-Friendly Legal Environments through collaborative networks** έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός συστήματος δικαιοσύνης φιλικού προς τα παιδιά και την ενίσχυση της νομικής εκπροσώπησης των παιδιών θυμάτων εγκλήματος μέσω της βελτίωσης των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της ευαισθητοποίησης των δικηγόρων που εργάζονται σε αυτόν τον ευαίσθητο και κρίσιμο τομέα.

Βασικοί στόχοι

Πρωταρχικοί στόχοι του έργου είναι

- Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των δικηγόρων με την παροχή εκπαίδευσης σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών, το νομικό πλαίσιο για τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (Οδηγία 2012/29 της ΕΕ), την προσέγγιση με γνώμονα το τραύμα και την επικοινωνία με ευαισθησία ως προς τα θύματα, και
- Η ανάπτυξη ισχυρών δικτύων συνεργασίας μεταξύ νομικών επαγγελματιών, δικαστικών αρχών, κρατικών φορέων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που εργάζονται στον τομέα της παιδικής προστασίας.

Ομάδες- στόχοι

Οι ομάδες-στόχοι στις οποίες θα απευθυνθούν οι δραστηριότητες του έργου περιλαμβάνουν:

- Δικηγόρους και δικαστικές αρχές
- Κρατικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών, και

- Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την παιδική προστασία και τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων.

Εταίροι του έργου και εμπλεκόμενες χώρες

Το έργο υλοποιείται σε τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες: Ελλάδα, Βουλγαρία, Ουγγαρία και Σλοβενία από μια κοινοπραξία πέντε οργανισμών- εταίρων:

[Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου \(ΚΕΣΔ\)](#), συντονιστής του έργου, είναι ένα κορυφαίο κοινωφελές (μη κερδοσκοπικό) και ερευνητικό ίδρυμα με έδρα την Ελλάδα. Οι τομείς εστίασής του περιλαμβάνουν τη Δικαιοσύνη και τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη Δημοκρατία και τους δημόσιους θεσμούς, την κοινωνική πολιτική και το κράτος πρόνοιας. Το ΚΕΣΔ είναι φορέας κατάρτισης με μεγάλη εμπειρία στην κατάρτιση δικαστών, εισαγγελέων, δικηγόρων και άλλων επαγγελματιών του νομικού κλάδου, συνεργαζόμενο στενά με την Ελληνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, Δικηγορικούς Συλλόγους και άλλες επαγγελματικές ενώσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ΚΕΣΔ φιλοξενεί το Εθνικό Σημείο Επαφής του Δικτύου για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, το διεπιστημονικό ερευνητικό δίκτυο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), και είναι μέλος των ελληνικών Εθνικών Φορέων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (NHRI).

Η [Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος](#) είναι ένας μη κερδοσκοπικός επιστημονικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε το 1986 και παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην Ελλάδα στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ψυχική Υγεία "Ψυχαργώς" του Υπουργείου Υγείας. Επικεντρώνεται στην πρόληψη, την έγκαιρη παρέμβαση, την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ψυχική υγεία, τη συνηγορία και τη δικτύωση και λειτουργεί 35 μονάδες ψυχικής υγείας σε 5 νομούς, συμπεριλαμβανομένων κινητών μονάδων ψυχικής υγείας, κέντρων ημέρας για παιδιά και ενήλικες και μονάδων αποκατάστασης. Παρέχει επίσης εκπαίδευση σε επαγγελματίες, όπως εκπαιδευτικούς, δικαστές, εισαγγελείς, νομικούς, αστυνομικούς, δημοσιογράφους στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης της κοινότητας.

Το [Centre for the Study of Democracy - CSD](#) στη Βουλγαρία, το οποίο ασχολείται εδώ και καιρό με την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών, με έμφαση στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών-θυμάτων εγκλημάτων. Στην πάροδο των ετών, το CSD έχει διεξάγει ολοκληρωμένη έρευνα, έχει αναπτύξει συστάσεις πολιτικής και έχει υλοποιήσει προγράμματα κατάρτισης με στόχο τη βελτίωση της αντιμετώπισης των παιδιών στο πλαίσιο του συστήματος δικαιοσύνης. Το CSD έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση μιας προσέγγισης των νομικών διαδικασιών που λαμβάνει υπόψη τα παιδιά και ενημερώνεται για τον παράγοντα του τραύματος, υποστηρίζοντας μεταρρυθμίσεις για την ευθυγράμμιση των εθνικών πρακτικών με τα διεθνή πρότυπα.

[Το Centre for Social Sciences \(CSS\)](#) στην Ουγγαρία, είναι ένα ερευνητικό κέντρο για τις νομικές επιστήμες, το οποίο διεξάγει θεωρητικές, εμπειρικές και συγκριτικές έρευνες.

Το CSS διεξάγει επίσης βασική, εφαρμοσμένη και συγκριτική έρευνα σε αυτούς τους τομείς και διεξάγει το επιστημονικό του έργο ανεξάρτητα από πολιτικές επιρροές.

[Το Institute of Criminology \(IK\)](#) στη Νομική Σχολή της Λιουμπλιάνας, στην Σλοβενία, είναι ένας οργανισμός που ιδρύθηκε το 1954 ως το πρώτο εγκληματολογικό ινστιτούτο στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Από την ίδρυσή του, οι κύριες δραστηριότητές του περιλαμβάνουν την έρευνα, τη διδασκαλία, τη διάδοση πληροφοριών και την οργάνωση βιβλιοθήκης και υπηρεσιών τεκμηρίωσης.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Δικαιοσύνης (JUST-2023-JACC-EJUSTICE/ 101160568).

Βασικές δράσεις και αποτελέσματα

Για την επίτευξη των στόχων του, το έργο FOSTER θα υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων, το οποίο περιλαμβάνει:

- **Αξιολόγηση εκπαιδευτικών αναγκών:** Έχοντας πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα, την Βουλγαρία, την Ουγγαρία και την Σλοβενία, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών περιλαμβάνει την ανάλυση των υφιστάμενων νομικών πρακτικών που σχετίζονται με την αντιμετώπιση των παιδιών θυμάτων και τα δικαιώματά τους. Εντοπίστηκαν οι βασικοί τομείς στους οποίους οι δικηγόροι χρειάζονται περαιτέρω κατάρτιση για να εκπροσωπούν πιο αποτελεσματικά τα παιδιά θύματα εγκλημάτων.
- **Ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης:** Οι εταίροι της κοινοπραξίας συνεργάζονται στην δημιουργία δύο προσαρμοσμένων προγραμμάτων κατάρτισης. Το ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε δικηγόρους-εκπαιδευτές/ριες, εστιάζοντας στις μεθοδολογίες εκπαίδευσης ενηλίκων και σε προηγμένες πτυχές της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης. Το δεύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για δικηγόρους, δίνοντας έμφαση στα δικαιώματα των παιδιών θυμάτων εγκλήματος. Και τα δύο προγράμματα σπουδών θα περιλαμβάνουν ενότητες σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την παιδική ψυχολογία, την φιλική προς τα παιδιά επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών.
- **Εκπαίδευση εκπαιδευτών:** Στη Σλοβενία θα πραγματοποιηθεί διήμερο σεμινάριο για την κατάρτιση 20 δικηγόρων – εκπαιδευτών/ριών. Τα θέματα θα περιλαμβάνουν μεθοδολογία εκπαίδευσης ενηλίκων, το νομικό πλαίσιο της ΕΕ για τα δικαιώματα των παιδιών και των θυμάτων εγκλήματος εν γένει, την παιδική ψυχολογία και τεχνικές επικοινωνίας κατάλληλες για τα παιδιά. Οι συμμετέχοντες/ουσες στην εκπαίδευση θα αποκτήσουν τις απαραίτητες

δεξιότητες προκειμένου να μπορούν να διεξάγουν εθνικές εκπαιδεύσεις με αποτελεσματικότητα.

- **Εθνικές εκπαιδεύσεις για δικηγόρους:** Εργαστήρια διαδραστικά και βασισμένα στην επίλυση υποθέσεων, θα διοργανωθούν στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και τη Σλοβενία. Τα διήμερα εκπαιδευτικά σεμινάρια θα διεξαχθούν δια ζώσης αλλά και διαδικτυακά, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της κατανόησης και της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για τα παιδιά θύματα εγκλήματος από τους/ τις επαγγελματίες του νομικού κλάδου, με ιδιαίτερη έμφαση σε ψυχολογικές και επικοινωνιακές προσεγγίσεις, προσαρμοσμένες στα παιδιά.
- **Επαγγελματικοί οδηγοί για εκπαιδευτές/ριες και δικηγόρους:** Αυτοί οι οδηγοί θα αντιμετωπίζουν πρακτικές προκλήσεις και θα περιλαμβάνουν μελέτες περιπτώσεων, παραδείγματα και πρακτικές συμβουλές. Θα είναι διαθέσιμοι σε αγγλικά, ελληνικά, βουλγαρικά, ουγγρικά και σλοβενικά.
- **Ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα:** Ένα ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα απευθύνεται σε τουλάχιστον 300 δικηγόρους θα δρομολογηθεί και φιλοξενηθεί στην πλατφόρμα ψηφιακής μάθησης του ΚΕΣΔ, το οποίο θα καλύπτει τις αρχές της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης και τα δικαιώματα των παιδιών- θυμάτων εγκλήματος. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα είναι ελεύθερα προσβάσιμο σε αγγλικά, ελληνικά, βουλγαρικά, ουγγρικά και σλοβενικά.
- **Εθνικές και διακρατικές δράσεις δικτύωσης (στρογγυλές τράπεζες):** Οι δράσεις αυτές, οι οποίες θα διοργανωθούν κατά κύριο λόγο διαδικτυακά, θα φέρουν σε επαφή επαγγελματίες του νομικού κλάδου, κρατικές αρχές, δικηγορικούς συλλόγους και Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚΠ). Στόχος τους είναι να ενισχύσουν τη διασυνοριακή ανταλλαγή εμπειριών και να προωθήσουν τις συνεργατικές προσπάθειες για την προστασία των παιδιών στο πλαίσιο του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης.
- **Έγγραφο πολιτικής για την προστασία των παιδιών σε ποινικές διαδικασίες:** Το έγγραφο αυτό, βασιζόμενο σε γνώσεις και συστάσεις από τις εθνικές και διακρατικές στρογγυλές τράπεζες, θα αναδείξει βέλτιστες πρακτικές και προτάσεις πολιτικής. Θα δημοσιευθεί στα αγγλικά, ελληνικά, βουλγαρικά, ουγγρικά και σλοβενικά.
- **Οδηγός διατομεακής δικτύωσης για δικηγόρους:** Ο οδηγός αυτός θα προωθήσει την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών του νομικού κλάδου και άλλων βασικών παραγόντων - όπως ψυχολόγοι, εκπαιδευτικοί, εργαζόμενοι/ες στον τομέα της υγείας και οργανισμοί παιδικής προστασίας - που εμπλέκονται στην παιδική προστασία. Θα είναι διαθέσιμος σε αγγλικά, ελληνικά, βουλγαρικά, ουγγρικά και σλοβενικά.
- **Τελικό συνέδριο:** Προγραμματισμένο να διεξαχθεί τον Μάιο 2026, το συνέδριο θα συγκεντρώσει νομικούς επαγγελματίες, εκπροσώπους Οργανώσεων της

Κοινωνίας των Πολιτών, δικαστικούς λειτουργούς, φορείς χάραξης πολιτικής και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που εργάζονται για την προώθηση της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης. Η εκδήλωση έχει ως στόχο την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου, την ενθάρρυνση του διαλόγου και την προώθηση της συνεχούς διατομεακής και διακρατικής συνεργασίας.

Τα νέα του έργου

Από τον Σεπτέμβριο έως τον Δεκέμβριο του 2024, οι εταίροι του έργου FOSTER διεξήγαγαν έρευνα βιβλιογραφική, αλλά και έρευνα πεδίου στη Βουλγαρία, τη Σλοβενία, την Ουγγαρία και την Ελλάδα για να αξιολογήσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των δικηγόρων στον τομέα της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης και της εκπροσώπησης παιδιών θυμάτων εγκλημάτων. Η έρευνα περιελάμβανε μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των εθνικών και διεθνών νομικών πλαισίων, εργαλείων και πρακτικών, καθώς και συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης με 102 ενδιαφερόμενους φορείς - συμπεριλαμβανομένων δικηγόρων, δικαστών, αστυνομικών αρχών και επαγγελματιών που εργάζονται στην παιδική προστασία.

Τον Μάρτιο του 2025, το ΚΕΣΔ συνέταξε τα ευρήματα σε μια ενοποιημένη έκθεση αξιολόγησης των εκπαιδευτικών αναγκών, η οποία περιλαμβάνει τις εθνικές εκθέσεις ως παραρτήματα. Η έκθεση έθεσε τις βάσεις για την ανάπτυξη προσαρμοσμένου εκπαιδευτικού υλικού τόσο για δικηγόρους εκπαιδευτές/ριες όσο και για μαχόμενους δικηγόρους.

Η πλήρης έκθεση είναι διαθέσιμη στα αγγλικά [εδώ](#).

Επί του παρόντος, η κοινοπραξία αναπτύσσει δύο εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα:

- **Για δικηγόρους εκπαιδευτές/ριες:** Με έμφαση στις μεθοδολογίες εκπαίδευσης ενηλίκων και σε προχωρημένα θέματα φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης.
- **Για μαχόμενους δικηγόρους:** Θα καλύπτει τα δικαιώματα των παιδιών-θυμάτων εγκλήματος, θέματα παιδικής ψυχολογίας και επικοινωνίας φιλικής προς τα παιδιά.

Και τα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα αναμένεται να ολοκληρωθούν το καλοκαίρι του 2025.

Επερχόμενες εκδηλώσεις

 19-20 Ιουνίου 2025 - Σεμινάριο εκπαίδευσης εκπαιδευτών | Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

Το Institute of Criminology (IK) θα φιλοξενήσει διήμερο σεμινάριο για 20 νομικούς επαγγελματίες από την Ελλάδα, τη Σλοβενία, τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία. Η εκδήλωση θα επικεντρωθεί στις μεθοδολογίες εκπαίδευσης ενηλίκων, στη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη και στα δικαιώματα των παιδιών-θύματων εγκλημάτων.

 Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2025 – Εθνικές στρογγυλές τράπεζες | Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Σλοβενία (διαδικτυακές / δια ζώσης)

Σε κάθε συμμετέχουσα χώρα θα πραγματοποιηθεί μια σειρά εθνικών στρογγυλών τραπεζών (round tables). Περισσότερες λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών και των μορφών των εκδηλώσεων, θα ανακοινωθούν τους επόμενους μήνες.

 Οκτώβριος-Νοέμβριος 2025 - Εθνικές εκπαιδεύσεις για δικηγόρους | Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Σλοβενία (διαδικτυακές / δια ζώσης)

Θα διοργανωθούν στοχευμένες εκπαιδεύσεις προς δικηγόρους, οι οποίες θα επικεντρωθούν στη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη, στη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, σε θέματα παιδικής ψυχολογίας και αποτελεσματικής επικοινωνίας με παιδιά-θύματα εγκλήματος. Περισσότερες πληροφορίες θα ακολουθήσουν σύντομα.

Μείνετε συνδεδεμένοι/ες

Είτε είστε νομικός, δικηγόρος, εκπρόσωπος δημόσιας αρχής ή επαγγελματίας της παιδικής προστασίας, η συμμετοχή σας είναι ευπρόσδεκτη.

 Ιστοσελίδα: <https://www.cecl.gr/>

 Επικοινωνήστε μαζί μας: nalexopoulou@cecl.gr

 Ακολουθήστε μας στο [Facebook](#) **και στο** [LinkedIn](#)

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του παρόντος ενημερωτικού δελτίου αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission – Directorate General for Justice and Consumers (granting authority). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.